

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

03 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Liliana, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 22 iulie 2020, în cauza penală în privința lui

Nagorneac Vadim xxxxx, născut la
xxxx, originar și domiciliat în mun.
xxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 03.06.2019-06.11.2019;

Instanța de apel: 03.12.2019-22.07.2020;

Instanța de recurs: 17.09.2020 –03.03.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 06 noiembrie 2019, a fost încetat procesul penal privind învinuirea lui Nagorneac Vadim în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal.

În temeiul art.55 Cod penal, Nagorneac Vadim a fost liberat de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională, fiindu-i aplicată amendă în mărime de 150 unități convenționale egal cu 7500(șapte mii cinci sute) lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 20 noiembrie 2019 privind înlăturarea omisiunii din sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 06.11.2019, s-a încasat de la Nagorneac Vadim, cu titlu de cheltuieli judiciare suma de 448 (patru sute patruzeci și opt) lei, suportate efectuării expertizelor judiciare.

2. Pentru a se pronunța în sensul celor expuse prima instanță a reținut, că Nagorneac Vadim conștientizând caracterul social periculos al

acțiunilor sale și dorind survenirea consecințelor prejudiciabile, dându-și seama de faptul că prin acțiunile sale intenționate încalcă ordinea relațiilor sociale cu privire la ordinea publică, la data de 24.03.2019, în perioada de timp 03⁰⁰-03⁵⁰, aflându-se lângă barul „Fortuna” situat pe str. Xxxxxxxdin regiunea autogării Bălți, fără nici un motiv a început un conflict cu Darii Alexandru. Darii Alexandru, dorind să evite conflictul dat, s-a retras, fugind și intrând în Hotelul „Vispas”, unde a fost ajuns din urmă de către Nagorneac Vadim, care urmărindu-l pe Darii Alexandru, a intrat în Hotelul „Vispas”, situat pe str. Xxxxxxx1A, mun. Bălți, care se atribuie la loc public, și din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, care s-a manifestat prin încălcarea normelor de drept și morale de comportare în societate și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, și de alte persoane ce se aflau în local, manifestând, prin conținutul lor o obraznicie deosebită și cinism, în văzul mai multor persoane, i-a aplicat Darii Alexandru multiple lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea capului și alte părți ale corpului, cauzându-i Darii Alexandru leziuni corporale sub formă de echimoze pe față, echimoze pe ambele antebrațe, care conform raportului de expertiză judiciară nr.201910P0145 din 25.03.2019 se califică la vătămare corporală neînsemnată.

Acțiunile lui Nagorneac Vadim au fost încadrate în baza art.287 alin.(1) Cod Penal - huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obraznicie deosebită.

Cauza penală a fost examinată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală potrivit art.364¹ Cod de procedură penală.

3. Sentința a fost atacată apel de către procurorul în Procuratura mun. Bălți, Reaboi Oleg, prin care invocând în motivare ilegalitatea și netemeinicia sentinței, a solicitat casarea sentinței, pronunțarea unei noi sentințe potrivit căreia Nagorneac Vadim să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea pedepsei în baza acestei Legi sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale.

3.1 În motivarea cerințelor procurorul a invocat următoarele aspecte:

- consideră sentința ilegală în sensul aplicării față de inculpat a prevederilor art.55 Cod penal, reieșind din fapta ilegală penală incriminată, rezonanța crimei comise, precum și faptul că acesta a comis o infracțiune mai puțin gravă, fapt care face a aprecia imposibilitatea corijării lui pe o altă cale decât fiindu-i aplicată o pedeapsa penală;

- prima instanță la stabilirea pedepsei contravenționale nu a argumentat motivele aplicării față de inculpat a prevederilor art.55 Cod penal, soluție care este greșită și nu corespunde scopului pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului;

- dispoziția art.55 Cod penal, expres condiționează faptul reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune;

- la caz, în cadrul urmăririi penale a fost efectuat o constatare medico-legală fapt adevărit prin raportul de constatare nr.201910P0145 din 25.03.2019 prin care se atestă cheltuieli în mărime 128 lei/f.d.24/ și pentru raportul de expertiză judiciară nr.xxxxxxx din 25.04.2019 prin care se atestă cheltuieli în mărime de 320 lei/f.d.50-51/, care de fapt pot fi apreciate prin analogie ca daune statului nerecuperate, ce au survenit datorită faptului comiterii de către inculpat a faptei penale ilegale;

- consideră inoportun aplicarea față de inculpat a unei pedepse contravenționale, pedeapsă care în concordanță cu prevederile art.2 Cod penal nu și-a găsit justificare și eficiență din motivul că legea penală apără, împotriva infracțiunilor, persoana, drepturile și libertățile acesteia, proprietatea, mediul înconjurător, orânduirea constituțională, suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Republicii Moldova, pacea și securitatea omenirii, precum și întreaga ordine de drept, precum și are drept scop prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni;

- pedeapsă aplicată față de inculpat o consideră vădit neproporțională faptei comise de către acesta și urmările produse, cu abatere de la criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art.75 Cod penal;

- fiind examinată cauza penală în procedură simplificată, s-a stabilit că au fost suportate cheltuieli în mărime de 448 lei care urmează a fi încasate în folosul statului;

Ulterior, procurorul a depus apel suplimentar, invocând în motivare ilegalitatea sentinței din următoarele temeuri:

- la 26.11.2019 în adresa Procuraturii mun. Bălți a parvenit încheierea Judecătorei Bălți, sediul Central din 20.11.2019 prin care instanța de judecată a dispus încasarea cheltuielilor de judecată, fapt ce denotă că motivul solicitării casării sentinței în legătură cu faptul neîncasării cheltuielilor de judecată a dispărut;

- alte motive invocate în apelul depus la 26.11.2019, consideră că fapta ilegală penală incriminată, rezonanța crimei comise, precum și faptul că acesta a comis o infracțiune mai puțin gravă, face a aprecia imposibilitatea corijării lui pe o altă cale decât fiindu-i aplicată o pedeapsa penală.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 22 iulie 2020 au fost respinse apelurile declarate de către procuror și menținută sentința fără modificări.

4.1 *Instanța de apel a statuat că:* prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului Nagorneac Vadim a acordat deplină eficiență și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art.61 alin.2 Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art.75 Cod penal, iar ținând cont de circumstanțele reale și personale și de persoana vinovată, corect a încetat procesul penal în privința inculpatului în baza art.287 alin.1 Cod penal, cu liberarea acestuia de răspundere penală și atragerea la răspundere contravențională conform art.55 Cod penal, aplicându-i sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 150/o sută cincizeci/ unități convenționale, ceea ce constituie 7500/șapte mii cinci sute/ lei.

Instanța de apel a menționat că prima instanță a ținut cont și de opinia acuzatorului de stat, care a pledat pentru stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale.

Instanța de apel a reținut că, prima instanță a menționat, că inculpatul la locul de trai se caracterizează pozitiv, fără antecedente penale, la evidență la medicii narcolog și psihiatru nu se află, a săvârșit pentru prima oară o infracțiune mai puțin gravă, a reparat prejudiciul cauzat, a recunoscut vina, regretă de cele săvârșite.

În cazul dat, instanța de apel a considerat că prima instanță corect a considerat aplicabile prevederile art.55 din Codul Penal în privința inculpatului Nagorneac Vadim, și l-a liberat de răspundere penală, cu tragere la răspundere contravențională, aplicându-i amendă în limitele legale. Această concluzie instanța de apel a considerat-o justă și rezultă din materialele cauzei, în sensul dat încetarea procesului penal cu atragerea la răspundere contravențională fiind în limitele normei legale și nu contravine legii.

Instanței de apel a considerat că, pedeapsa aplicată inculpatului sub formă de sancțiune contravențională este echitabilă faptei infracționale săvârșite, fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și instanța consideră că va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, careva temeuri de modificare a sentinței în latura agravării pedepsei, după cum solicită acuzarea, nefiind stabilite.

Instanței de apel a menționat că, în aspectele de fapt a prezentei cauze penale și reieșind din personalitatea inculpatului, pedeapsa sub formă de amendă contravențională va avea un caracter efectiv pentru

corectarea lui și prevenirea săvârșirii de către el a noi crime, luând în vedere lipsa antecedentelor penale și caracteristica pozitivă a inculpatului, căința sinceră în faptele comise, că are la întreținere un copil minor cu dezabilități Nagorneac Sofia/f.d.88/, fapt confirmat prin certificatul de încadrare în grad de dizabilitate seria AA nr.002014 /f.d.89/, comparativ cu pedeapsa solicitată de acuzare sub formă de amendă, motive de agravare a pedepsei în aspectul propus de procuror nefiind constatate.

Instanța de apel a considerat că apelurile procurorului în aspectul invocat sunt declarative și cu aceleași motive, iar argumentele expuse nu constituie temei de admitere a apelurilor, deoarece sunt contradictorii circumstanțelor pe caz, urmând a fi respinse apelurile ca nefondate, mai ales că temeiuri de aplicare a unei pedepse sub formă de amendă penală, după cum solicită procurorul, nu sunt.

Nu au fost reținute nici afirmațiile invocate de procuror, că prima instanță la stabilirea pedepsei contravenționale nu a argumentat motivele aplicării față de inculpat a prevederilor art.55 Cod penal, soluție care este greșită și nu corespunde scopului pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului, astfel consideră inoportun aplicarea față de inculpat a unei pedepse contravenționale, pedeapsă care în concordanță cu prevederile art.2 Cod penal nu și-a găsit justificare și eficiență, deoarece sunt afirmative, în aspectul dat hotărârea instanței de fond fiind motivată, nefiind necesară repetarea aceluiași momente.

Instanța de apel a respins și afirmațiile invocate de procuror în apeluri, că apreciază pedeapsa aplicată față de inculpat vădit neproportională faptei comise de către acesta și urmările produse, cu abatere de la criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art.75 Cod penal, deoarece de fapt la caz s-a constatat circumstanțe doar atenuante, inculpatul se căiește sincer în faptele comise, a recuperat prejudiciul adus, partea vătămată l-a iertat pe inculpat, a solicitat inculpatul să nu fie pedepsit aspru și nici nu a atacat sentința instanței de fond, la fel inculpatul a achitat și cheltuielile judiciare, are la întreținere un copil minor cu dezabilități Nagorneac Sofia, născută la 22.09.2015/f.d.88/, astfel că ultimul poate fi liberat de pedeapsa penală în condițiile constate pe caz, nefiind stabilite careva interdicții.

Instanța de apel a menționat că inculpatul nu are antecedente penale, se caracterizează pozitiv, astfel se conchide că corectarea inculpatului este posibilă fără a fi supus răspunderii penale cu atragerea la răspundere contravențională, situație care este prevăzută de legislator, mărimea amenzii fiind stabilită în limitele legale, în aceste circumstanțe

numirea unei pedepse sub formă de amendă penală, după cum solicită acuzarea, chiar nu ar fi de natură echitabilă în cazul concret, reieșind din ce apelurile declarate se resping ca nefondate, argumentele nefiind de natură să conducă la desființarea sentinței, sentință care se menține fără modificări.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Liliana, prin care invocând incidența *pct. 6, 10* a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu remiterea la rejudecare a cauzei în instanța de apel, în o altă componentă.

5.1 În susținerea recursului procurorul a invocat că:

- soluția instanțelor de judecată în sensul aplicării față de inculpatul Nagorneac Vadim a prevederilor art.55 Cod penal, este ilegală și vădit neproportională faptei comise de către acesta și urmările produse, cu abatere de la criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art.75 Cod penal;

- acțiunile infracționale a inculpatului Nagorneac Vadim au fost încadrate în baza art.287 alin.(1) Cod penal, care în conformitate cu prevederile art.16 Cod penal se califică ca infracțiune mai puțin gravă, legea penală prevede pedeapsa penală sub formă de la 200 la 700 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani;

- instanțele de judecată la dispunerea soluției au acordat aceleași situații de drept o dublă valență juridică, în speță, recunoașterea vinei a condiționat examinarea cauzei penale în baza art. 364¹ Cod procedură penală;

- pedeapsa contravențională aplicată de instanțele de judecată inculpatului Nagorneac Vadim pentru comiterea faptei penale fiind în stare de ebrietate este ilegală, contrară exigențelor individualizării pedepsei penale, și vădit inequitabilă în coraport cu fapta săvârșită de inculpat. Potrivit speței chiar și atunci când partea vătămată Darii Alexandru, dorind să evite conflictul s-a retras în Hotelul „Vispas”, a fost ajuns din urmă de către inculpatul Nagorneac Vadim care în prezența mai multor persoane, i-a aplicat cu pumnii și picioarele mai multe lovituri pe diferite părți ale corpului.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În corespundere cu dispoziția art. 424 alin. (2) Cod de procedură

penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent.

Din conținutul recursului ordinar declarat de procuror se constată că acesta, invocă drept temei de casare art. 427 alin. (1) **pct. 6) și 10)** Cod de procedură penală, *că hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale (pct. 5. din decizie).*

Verificând actele cauzei, în raport cu alegațiile titularului dreptului de recurs, Colegiul Penal conchide că, judecând apelul, instanța întemeiat a dispus menținerea sentinței.

Totodată, lecturând textul recursului, Colegiul Penal constată că recurentul își fundamentează dezacordul său față de decizia instanței de apel în partea aplicării față de inculpat a prevederilor art. 55 Cod penal – liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională, în opinia sa în speța dată nu sunt prezente toate condițiile legale prevăzute de legiuitor în norma sus-citată.

În acest aspect, instanța de recurs ordinar ține să menționeze că, Codul penal prevede liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională a persoanei care a săvârșit *pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, cu excepția infracțiunilor prevăzute la art. 181¹, 256, art.264 alin.(2), art.264¹, 303, 314, art. 326 alin. (1¹), art. 328 alin. (1), art. 332 alin. (1), art. 333 alin. (1), art. 334 alin. (1) și (2), art. 335 alin. (1) și art. 335¹ alin. (1), poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.*

Astfel, în situația când instanța consideră că corectarea persoanei vinovate va putea fi atinsă prin soluția de liberare de răspunderea penală cu tragerea la răspundere contravențională, va aplica prevederile art. 55 Cod penal.

Raportat speței, instanța de recurs ordinar reține că, prima instanță în motivarea soluției sale privind aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal a menționat următoarele circumstanțe - inculpatul la locul de trai se caracterizează pozitiv, fără antecedente penale, la evidență la medicii narcolog și psihiatru nu se află, a săvârșit pentru prima oară o infracțiune mai puțin gravă, a reparat prejudiciul cauzat, a recunoscut vina, regretă de cele săvârșite.

Concluzie care a fost considerată justă și de instanța de apel și care

rezultă și din materialele cauzei, în sensul dat Colegiul Penal constată că încetarea procesului penal cu atragerea la răspundere contravențională este în limitele normei legale și nu contravine legii.

Totodată, Colegiul Penal menționează că, instanța de apel corect a conchis că în privința inculpatului este oportun de a aplica prevederile art. 55 Cod penal, cu atât mai mult că criticile formulate de recurent, prin care se susține imposibilitatea aplicării în privința inculpatului a prevederilor art. 55 Cod penal au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, cărora instanța de judecată le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă, soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și, a cărei reluare nu se mai impune.

Prin urmare, având în vedere că instanța de apel s-a pronunțat și asupra individualizării pedepsei aplicată inculpatului sub formă de sancțiune contravențională care este echitabilă faptei infracționale săvârșite, fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și instanța de recurs ordinar consideră că va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, iar careva temeuri de modificare a sentinței și deciziei în latura agravării pedepsei, după cum solicită acuzarea, nefiind stabilite.

Instanța de recurs reiterează că motivarea pe care instanța de apel a formulat-o o acceptă și pentru a evita repetări inutile o însușește, fapt ce vine în corespundere și cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37) a hotărârii în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, a indicat că art. 6 §1 din Convenție deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument în parte, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale, fapt ce determină inutilitatea expunerii lor repetate în prezenta decizie.

Având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul Penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticile din cererea de recurs înaintată de procuror nu și-au găsit confirmarea și astfel se impune concluzia privind inadmisibilitatea recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Liliana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 iulie 2020, în cauza penală în privința lui *Nagorneac Vadim xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 02 aprilie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda